

Vi&#c ng&#i Vi&#t Nam chia r&# thì h&# u nh&# ai cũng bi&#t.

Nhi&# u ng&#i, ph&#i nói là r&#t nhi&# u ng&#i, th&#ng nói: m&#t ng&#i Vi&#t Nam thì h&#n m&#t ng&#i Nh&#t; hai ng&#i Vi&#t Nam thì b&#ng hai ng&#i Nh&#t; nh&#ng ba ng&#i Vi&#t Nam thì l&#i thua ba ng&#i Nh&#t. L&#i có ng&#i k&# chuy&#n c&#i: N&#u b&# r&#t xu&#ng m&#t cái h&# s&#u, ba ng&#i Nh&#t s&# tìm cách k&#nh nhau và kéo nhau lên m&#t đ&#t; còn ba ng&#i Vi&#t Nam thì không bao gi&#: Khi ng&#i này tìm cách tr&#o lên thì hai ng&#i kia s&# n&#m chân kéo xu&#ng!

Vi&#c ng&#i Vi&#t Nam chia r&# thì h&# u nh&# ai cũng bi&#t. Nh&#, đã lâu, trong m&#t l&#n trò chuy&#n, nghe m&#t trí th&#c Vi&#t Nam ra v&# u th&#i m&#n th&#, than th&# là s&#c m&#nh c&#a c&#ng đ&#ng ng&#i Vi&#t h&#i ngo&#i s&# gia tăng g&#p b&#i n&#u m&#i ng&#i bi&#t ng&#i l&#i và làm vi&#c chung v&#i nhau, m&#t ng&#i b&#n ngo&#i qu&#c, v&#n là m&#t h&#c gi&# chuy&#n v&# Vi&#t h&#c, c&#i đ&#p: “N&#u bi&#t đ&#n k&#t thì đ&#u còn là ng&#i Vi&#t n&#a!” T&#t c&# ng&#i Vi&#t Nam đ&#ng đó đ&#u im l&#ng. Làm sao mà c&#i l&#i đ&#c ch&#?

Mà đ&#u ph&#i ch&# có ng&#i Vi&#t h&#i ngo&#i m&#i chia r&#. Lâu nay b&# máy tuyên truy&#n c&#a chính ph&# Vi&#t Nam th&#ng tô v&# hình &#nh m&#t đ&#ng c&#ng s&#n đ&#n k&#t, lúc nào cũng nh&#t trí và th&#ng yêu nhau. S&# th&#t đ&#u ph&#i nh&# v&#y. Trong bài h&#i ký “Nh&#ng k&# ni&#m v&# Bác H&#”, Hoàng Tùng, nguyên t&#ng biên t&#p báo Nhân Dân và nguyên u&# viên Ban bí th&# trung &&ng đ&#ng, vi&#t m&#t trong nh&#ng n&#i đ&#u l&#n c&#a H&# Chí Minh là:

“N&#i đ&#u th&# b&#y là s&# b&#t hoà gi&#a m&#y ng&#i l&#nh đ&#o c&#a ta. Không ph&#i m&#i vi&#c đ&#u êm đ&#p c&#. H&# nh&#t trí v&#i nhau v&# quan đ&#m đ&#nh M&#, nh&#ng quan đ&#m qu&#c t&# không th&#ng nh&#t, v&# quan h&# cá nhân v&#i nhau không thu&#n l&#i. Sau này Bác b&#o tôi vi&#t bài : “ Nâng cao đ&#o đ&#c cách m&#ng, quét s&#ch ch&# nghĩa cá nhân ”. Ý Bác là mu&#n nói m&#y ông này. Bài đó tôi vi&#t Bác s&#a l&#i nhi&#u. Sau Bác nói anh T&# H&#u cũng s&#a n&#a. Tôi đ&#c bi&#t t&# năm 1966, c&# m&#i chi&#u th&# b&#y, Bác l&#i cho làm c&#m và nói: “ M&#y chú c&# đ&#n đây ăn c&#m vui v&# v&#i nhau, có gì khúc m&#c c&# nói h&#t ra, không nên đ&# b&#ng ”. Anh Nguy&#n Chí Thanh làm th&# ký cho nh&#ng cu&#c đó cho đ&#n khi anh đi vào Nam. Sau anh Lê Văn L&#ng nói l&#i v&#i tôi là h&# c&# đ&#n ăn c&#m, chén h&#t r&#i h&# v&#, ch&#ng ai nói v&#i ai đ&#u gì. N&#u không bi&#t vi&#c này thì không hi&#u h&#t t&#i sao trong di chúc Bác l&#i đ&#n ph&#i đ&#n k&#t toàn Đ&#ng, t&# Trung &&ng đ&#n đ&#a ph&#ng. Trên mà đã đ&#n k&#t r&#i thì c&#n gì nói đ&#n c&# s&# n&#a. Trên đ&#n k&#t mà đ&#i không thì l&#i thôi

Tinh thần tiếp thu

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc
Thứ Ba, 26 Tháng 7 Năm 2011 20:11

to, các ông trả cho chết. Chính vì thế mà bác rút lui. Có thể có một vài hiện tượng, có chăng chỉ nào đó muộn và tá Bác, Bác biết hết, nhưng Bác không quan tâm.

Tuy nhiên, trong bài này, tôi sẽ không nói về sự chia rẽ. Tôi chỉ chú ý đến sự kiên: Nguyễn và Việt, với tư cách cá nhân, thì giỏi; nhưng với tư cách một tập thể, thì dở. Tập thể càng lớn thì càng dở. Ba người hợp lại thì không bằng ba người Nhật. Hàng chục triệu người hợp lại thì, nếu không làm nô lệ, cũng chỉ làm đày tớ, hoặc may mắn, làm thuê làm mướn cho người Nhật. Chú ý vì, thế đó, tôi liên tưởng đến một chuyên khác: Tinh thần tiếp thu của người Việt.

Số nhà và họ tên ở Trung tâm Thương mại Quốc tế ở Sài Gòn vào ngày 29/10/2002 đến đến cái chết của hơn 60 người. Đó là một trong những trận hỏa hoạn lớn nhất và làm nhiều người chết trong thành phố. Theo thông tin của báo chí trong nước, phần lớn của một người và trình độ của trận hỏa hoạn này là một sự hỏa hoạn kinh hoàng. Nhiều xe cứu hỏa không đến hiện trường để cứu vì bị hỏa hoạn xăng dầu cản trở; nhiều chiếc khác, đến nơi rồi, mà phát hiện là không có nạn nhân, v.v... Còn chung quanh khu hỏa hoạn, người người xúm vào xem đông nghịt. Nhưng chủ yếu là để xem. Xem nhiều người chết tán loạn trên đường; có người vì chủ nóng không nhìn và có lỗi, cũng vì quá tuyệt vọng, nhẩy xuống từ các tầng cao xuống đất, nếu không chết thì cũng bị thương. Cũng có một số người liêu mình tìm cách cứu các nạn nhân, nhưng thế nào, sự người này không nhiều; và thế hai, nếu bị chết và có kế hoạch hành động sáng suốt nhất (những thang tre từ các tòa nhà bên cạnh hay làm "kim tự tháp" người để cứu người nạn nhân trên cao) thì là người người quốc!

Là một chuyên khác: Cũng vào tháng 10 năm 2002, bên ngoài biển đã nổ bom tấn một trung tâm du lịch đông đúc ở Bali (thuộc Indonesia) làm cho 202 người chết, trong đó có 88 người Úc. Phần lớn của các du khách Úc đang ở Bali lúc xảy ra khi nhiều người khách phẫn nộ: Ngay sau khi tai nạn xảy ra, họ bắt các bác sĩ và y tá Úc đang du lịch tại Bali đưa đến vào các bệnh viện để phẫu thuật cứu giúp các nạn nhân; hàng trăm người khác lập ra ngay trước các bệnh viện để lấy các chi tiết của thiệt hại liên quan đến các nạn nhân: người nào bị chết; người nào bị thương, mức độ bị thương như thế nào, v.v... để cung cấp thông tin cho thân nhân của họ cũng như cho chính phủ Úc. Trong nhiều ngày liền, hình ảnh những chiếc liên tục trên tivi là hình ảnh của những người làm việc thiện nguyện như thế: Việc làm của họ tuy có tính chất phát nguyện vô cùng nhanh chóng, nhiệt tình, kiên trì và có hiệu quả.

Và không thể không nhắc đến hình ảnh của người Nhật trong cơn động đất và sóng thần dữ dội giết chết cả hàng chục ngàn người vào tháng 3 vừa qua: Những người, một buổi ban, lập ra hàng chục mua các nhu yếu phẩm hiện còn sót lại trong các siêu thị. Không khóc lóc. Không chen lấn. Không giành giật.

Nhưng sự so sánh ở trên không nhằm mục đích cho người Úc hay người Nhật, với tư cách cá nhân, thì tốt hơn người Việt. Không, tôi không có ý gì. Ở Việt Nam không hiếm người tốt và lúc nào cũng sẵn lòng giúp đỡ người khác. Rốt cuộc người người Việt Nam cái chết của người, thiêu hủy, thậm chí thiêu hủy người thì chuyển sang nhà hàng xóm; khi một gia đình nào đó có tang hoặc có tiệc thì hàng xóm xúm lại, khi thì phở nếu nếu, người thì phở súp xúp bàn ghế, v.v... Nhưng người người cái này, một phần, chỉ có tính cách cá nhân, phần khác, thì người chết người trong phạm vi làng xã. Điều kiện với những người biết của lớn, với tư cách một tập thể, hình ảnh của người người Việt là một đám đông hoặc thối hoặc hoang loạn. Tại sao như thế?

Tinh thần tập thể

Tác Giả: Nguyễn Hoàng Quốc
Thứ Ba, 26 Tháng 7 Năm 2011 20:11

Chúng ta hay nói mọt trong những đức điểm lớn nhất của dân tộc và văn hóa Việt Nam là tinh thần công đồng hoặc tinh thần tập thể. Những khuyến khích điểm lớn nhất của người Việt Nam cũng chính là lãnh vực công đồng và tập thể này. Chẳng không phải cá nhân. Tại sao như thế?

Tôi nghĩ nguyên nhân chính là chúng ta chưa quen với kiểu sinh hoạt của một xã hội dân sự (civil society). Thế thôi.

Mà xã hội dân sự lại là một chuyện dài và phức tạp. Sẽ tiếp tục bàn sau.